

Briselē, 11.7.2013
COM(2013) 521 final

2013/0247 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no
Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA)**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Paildzināt atkāpi par paaugstinātas līdzfinansējuma likmes piešķiršanu dalībvalstīm, kam draud lielas grūtības attiecībā uz finansiālo stabilitāti

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Ieilgusī finanšu un ekonomikas krīze, dalībvalstīm īstenojot nepieciešamās fiskālās konsolidācijas rīcībpolitikas, ir radījusi spiedienu uz valstu finanšu resursiem. Šajā kontekstā ir īpaši svarīgi nodrošināt lauku attīstības programmu maksimālu īstenošanu.

Programmu īstenošana bieži vien ir problemātiska, arī fiskālās konsolidācijas radīto likviditātes problēmu dēļ. Tas jo īpaši attiecas uz dalībvalstīm, kuras finanšu krīze ir skārusi visvairāk un kuras saskaņā ar pielāgošanas programmu ir saņēmušas finansiālu palīdzību. Līdz šim finansiālu palīdzību ir saņēmušas septiņas valstis, kas ar Komisiju ir vienojušās par makroekonomikas pielāgošanas programmu. Šīs valstis ir Kipra, Ungārija, Rumānija, Latvija, Portugāle, Grieķija un Īrija, turpmāk tekstā "programmas valstis". Uz Ungāriju, Rumāniju un Latviju pielāgošanas programma vairs neattiecas.

Lai nodrošinātu, ka šīs dalībvalstis (un jebkura cita dalībvalsts, kas turpmāk var izmantot šādas palīdzības programmas) joprojām īsteno lauku attīstības programmas vietējā līmenī un izmaksā līdzekļus projektiem, pašreizējā priekšlikumā ietverti noteikumi, kas šīm dalībvalstīm dotu iespēju izmantot paaugstinātas līdzfinansējuma likmes, nemainot to kopējo piešķirumu lauku attīstības politikas ietvaros 2007.–2013. gadam. Tas šīm dalībvalstīm nodrošinās papildu finanšu resursus izšķirīgā brīdī un atvieglos turpmāku programmu īstenošanu vietējā līmenī.

- **Vispārīgais konteksts un spēkā esošie noteikumi priekšlikuma jomā**

Regulas (EK) Nr. 1698/2005 70. panta 4.c punktā paredzēta atkāpe, ar ko Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) ieguldījuma robežlielumus, kas noteikti tā paša panta 3., 4. un 5. punktā, var palielināt ne vairāk kā līdz 95 % no izmantojamiem valsts izdevumiem [attiecināmajiem publiskajiem izdevumiem] reģionos, kas ir tiesīgi to saņemt saskaņā ar konverģences mērķi, un attālākajos reģionos un Egejas jūras nelielajās salās un līdz 85 % no attiecināmajiem publiskajiem izdevumiem citos reģionos. Šī atkāpe šobrīd attiecas tikai uz izdevumiem, kas maksājumu aģentūrām radušies līdz 2013. gada 31. decembrim.

- **Atbilstība pārējiem ES politikas virzieniem un mērķiem**

Šis priekšlikums saskan ar citiem priekšlikumiem un iniciatīvām, kuras Komisija pieņēmusi, reaģējot uz finanšu krīzi.

2. **APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Apspriešanās ar ārējām ieinteresētajām personām nenotika.

- **Ekspertu pakalpojumu iepirkums un izmantošana**

Ārēju ekspertu atzinums nav bijis vajadzīgs.

- **Ietekmes analīze**

Finansiālās palīdzības saņēmējām dalībvalstīm ir iespēja Komisijai iesniegt lūgumu mainīt to 2007.–2013. gada lauku attīstības programmu un izmantot atkāpi, lai piemērotu paaugstinātas līdzfinansējuma likmes. Šobrīd minēto atkāpi izmanto Grieķija, Īrija un Portugāle, taču ne vienmēr pilnā apmērā. Tā kā kopējais finanšu piešķirums no ELFLA dalībvalstīm un attiecīgajām programmām minētajā laika periodā nemainīsies, paaugstinātās ES līdzfinansējuma likmes ievērojami samazina kopējo publiskā ieguldījuma apmēru, kas pieejams lauku attīstības programmām plānošanas periodā. Iespēja finansiālās palīdzības saņēmējām dalībvalstīm paaugstināt ELFLA ieguldījuma likmes pašreizējo 2007.–2013. gada lauku attīstības programmu ietvaros šobrīd attiecas tikai uz izdevumiem, kas radušies līdz 2013. gada 31. decembrim (periodā, kad dalībvalsts saņem finansiālu palīdzību), un tāpēc tā nesniedz līdz izdevumu attiecināmības galīgajam datumam 2015. gada 31. decembrī.

Izdevumiem, kas jaunajā 2014.–2020. gada plānošanas periodā radušies saskaņā ar Regulas (ES) Nr. .../... [Kopīgo noteikumu regula] 22. pantu, ELFLA ieguldījuma likmi var paaugstināt par 10 procentpunktiem virs līdzfinansējuma likmes, kas piemērojama katram ELFLA pasākumam. Šī jaunā sistēma, kas visiem pasākumiem paredz vienādu papildinājumu, dažos gadījumos var nozīmēt lielākas vai mazākas ELFLA ieguldījuma likmju izmaiņas salīdzinājumā ar pašreizējo sistēmu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1698/2005 70. panta 4.c punktu.

Ja Regulas (EK) Nr. 1698/2005 70. panta 4.c punktā paredzētā iespēja izmantot paaugstinātas ELFLA ieguldījuma likmes pašreizējo lauku attīstības programmu ietvaros būs pieejama tikai līdz 2013. gada beigām un tikai periodā, kad dalībvalsts saņem finansiālu palīdzību, pastāv risks, ka tiks būtiski ietekmēta ELFLA finansējuma maksimāla un optimāla izmantošana attiecīgajām lauku attīstības programmām, pirms būs rasta iespēja iekļaut papildinājumu jaunajās programmās.

3. **PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI**

- **Ierosināto pasākumu kopsavilkums**

Tiek ierosināts grozīt Regulas (EK) Nr. 1698/2005 70. panta 4.c punktu, lai ļautu finansiālās palīdzības saņēmējām dalībvalstīm gūt labumu no 10 procentpunktu paaugstinājuma, tikai attiecībā uz atvērtajām budžeta saistībām 2007.–2013. gada plānošanas periodā līdz attiecināmības perioda beigām, un norādīt to savos galīgā atlikuma pieprasījumos pat tad, ja finansiālā palīdzība vairs netiek sniegta.

- **Juridiskais pamats**

LESD 42. un 43. pants.

- **Subsidiaritātes princips**

Priekšlikums atbilst subsidiaritātes principam, ciktāl tā mērķis ir ar ELFLA starpniecību nodrošināt lielāku palīdzību dažām dalībvalstīm, kam ir nopietnas grūtības, īpaši attiecībā uz ekonomisko izaugsmi, finansiālo stabilitāti un ar deficītu un parādu situācijas pasliktināšanos, arī starptautiskās ekonomiskās un finansiālās vides ietekmes rezultātā. Šajā kontekstā ir nepieciešams Savienības līmenī izveidot pagaidu mehānismu, kas ļautu atkāpties no parastajām ELFLA līdzfinansējuma likmēm.

- **Proporcionalitātes princips**

Priekšlikums atbilst proporcionalitātes principam.

Ilgāk piemērot paaugstinātas līdzfinansējuma likmes ir samērīgi, ņemot vērā ilgstošo ekonomisko krīzi un citus centienus, kas veikti, lai palīdzētu šīm dalībvalstīm.

- **Juridisko instrumentu izvēle**

Ierosinātais juridiskais instruments: spēkā esošās regulas grozījums.

Komisija ir izskatījusi manevrēšanas iespējas, ko nodrošina tiesiskais regulējums, un, ņemot vērā līdzšinējo pieredzi, uzskata par nepieciešamu ierosināt labojumus Regulā (EK) Nr. 1698/2005.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Saistību apropriācijas netiek ietekmētas, jo nav ierosināti grozījumi attiecībā uz ELFLA finansējuma maksimālo summu, kas paredzēta darbības programmām plānošanas periodā no 2007. līdz 2013. gadam.

Tomēr maksājumu apropriāciju nepieciešamība 2014. gada budžetā var tikt palielināta par 90 miljoniem euro gadījumā, ja dalībvalstis turpina piemērot paaugstinātas līdzfinansējuma likmes.

Ievērojot dalībvalstu lūgumus gūt labumu no šīs darbības un ņemot vērā starpperiodu maksājumu iesniegšanas gaitu, Komisija izskatīs situāciju un nepieciešamības gadījumā apsvērs atbilstošas darbības.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 42. un 43. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Bezprecedenta globālā finanšu krīze un ekonomikas lejupslīde ir nopietni kaitējusi ekonomiskajai izaugsmei un finansiālajai stabilitātei un ir izraisījusi finanšu un ekonomikas apstākļu būtisku pasliktināšanos vairākās dalībvalstīs. Konkrētāk, dažas dalībvalstis saskaras ar nopietnām grūtībām vai arī tām šādas grūtības draud, jo īpaši ar ekonomiskās izaugsmes un finansiālās stabilitātes problēmām un ar deficītu un parādu situācijas pasliktināšanos, arī starptautiskās ekonomiskās un finansiālās vides ietekmes rezultātā.
- (2) Kaut arī ir jau veikti nozīmīgi pasākumi krīzes negatīvās ietekmes mazināšanai, tostarp tiesību aktu grozīšana, finanšu krīzes ietekme uz reālo ekonomiku joprojām ir jūtama plašā apmērā un spiediens uz valsts finanšu resursiem pastiprinās.
- (3) Ņemot vērā nopietnās grūtības, ar ko joprojām saskaras vairākas dalībvalstis saistībā ar to finansiālo stabilitāti, un ar mērķi ierobežot izrietošās negatīvās sekas laikā, kurā notiek pāreja no pašreizējā uz nākamo plānošanas periodu, atļaujot maksimāli izmantot pieejamos ELFLA līdzekļus, termiņš, kurā piemēro atkāpi par maksimālo ELFLA ieguldījuma likmju paaugstināšanu un kurš paredzēts Padomes Regulas (EK) Nr. 1698/2005³ 70. panta 4.c punktā, būtu jāpagarina līdz 2007.–2013. gada plānošanas perioda izdevumu attiecināmības galīgajam datumam, proti, 2015. gada 31. decembrim.

¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ OV L 277, 21.10.2005., 1. lpp.

- (4) Iespējai paaugstināt starpposma maksājumus un galīgā atlikuma maksājumus virs parastās līdzfinansējuma likmes nevajadzētu būt pieejamai tikai laika periodā, kad dalībvalsts saņem finansiālo palīdzību saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 407/2010, Regulu (EK) Nr. 332/2002 vai Līgumu par Eiropas Stabilizācijas mehānisma izveidi, jo dalībvalsts pat pēc finansiālās palīdzības saņemšanas turpina sastapties ar lielām grūtībām, nodrošinot līdzfinansējumu no valsts budžeta.
- (5) Saskaņā ar Eiropadomes 2013. gada 7.–8. februāra secinājumiem un kā paredzēts [KNR] 22. pantā, par 10 procentpunktiem paaugstinātā līdzfinansējuma likme tiks piemērota attiecībā uz 2014.–2020. gada plānošanas periodu līdz 2016. gada 30. jūnijam, kad paaugstināšanas iespēja tiks pārskatīta. Tā kā 2007.–2013. un 2014.–2020. gada plānošanas periodi pārklājas, ir jānodrošina saskaņota un vienlīdzīga attieksme pret dalībvalstīm, kas saņem finansiālo palīdzību abos minētajos periodos. Tāpēc finansiālās palīdzības saņēmējām dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai gūt labumu no līdzfinansējuma likmes paaugstinājuma līdz pat attiecināmības perioda beigām un norādīt to savos galīgā atlikuma pieprasījumos pat tad, ja finansiālā palīdzība vairs netiek sniegta.
- (6) Ņemot vērā faktu, ka 70. panta 4.c punktā noteiktais termiņš sakrīt ar plānošanas perioda un attiecīgo plānošanas un procedūras prasību izpildes beigām, ir lietderīgi, ka šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
- (7) Tādēļ Regula (EK) Nr. 1698/2005 būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 1698/2005 70. panta 4.c punktu groza šādi:

- (a) pirmās daļas ievaddaļu aizstāj ar šādu:

“Atkāpjoties no 3., 4. un 5. punktā noteiktajiem robežlielumiem, ELFLA ieguldījumu var palielināt ne vairāk kā līdz 95 % no izmantojamiem valsts izdevumiem reģionos, kas ir tiesīgi tos saņemt saskaņā ar konverģences mērķi, un attālākajos reģionos un Egejas jūras nelielajās salās un līdz 85 % no izmantojamiem valsts izdevumiem citos reģionos. Šīs likmes piemēro izmantojamiem izdevumiem, kas no jauna deklarēti katrā apstiprinātā izdevumu deklarācijā, gadījumā, ja pēc [OPOCE please insert date of entry into force of this Regulation] dalībvalsts atbilst vienam no šiem nosacījumiem:“;

- (b) otro daļu aizstāj ar šādu:

"Dalībvalsts, kas vēlas izmantot atkāpi, kas minēta pirmajā daļā, iesniedz lūgumu Komisijai attiecīgi grozīt savu lauku attīstības programmu. Atkāpi piemēro, tiklīdz Komisija ir apstiprinājusi programmas grozījumu."

2. pants

Šī regula stājas spēkā dienā, kad tā publicēta *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS

FINANŠU PĀRSKATS		AGRI/11/2013/1278200			
		6.20.2013.6			
		DATUMS: 17.5.2013.			
1. BUDŽETA POZĪCIJA					
05 04 Lauku attīstība					
2. NOSAUKUMS					
Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULAI, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA)					
3. JURIDISKAIS PAMATS					
Līguma par Eiropas Savienības darbību 43. panta 2. punkts					
4. MĒRĶI					
Šī regula līdz 2015. gada beigām paldzina atkāpi, kas ļauj finansiālās palīdzības saņēmējiem dalībvalstīm paaugstināt ELFLA ieguldījuma likmes līdz 95 % reģionos, kas ir tiesīgi to saņemt saskaņā ar konverģences mērķi, un attālākajos reģionos un Egejas jūras nelielajās salās un līdz 85 % citos reģionos.					
5. FINANSIĀLĀ IETEKME		12 MĒNEŠU PERIODS	KĀRTĒJAIS, 2013. FINANŠU GADS	NĀKAMAIS, 2014. FINANŠU GADS	
		(miljonos EUR)	(miljonos EUR)	(miljonos EUR)	
5.0 IZDEVUMI				CA: -	
- KO SEDZ NO EK BUDŽETA (KOMPENSĀCIJAS/ INTERVENČES PASĀKUMI)				PA: + 90	
- VALSTU IESTĀDES					
- CITI					
5.1 IENĒMUMI					
- ES PAŠU RESURSI (ATSKAITĪJUMI/MUITAS NODOKĻI)					
- VALSTS					
		2015	2016	2017	2018
5.0.1 PAREDZAMIE IZDEVUMI				PA: - 90	
5.1.1 PAREDZAMIE IENĒMUMI					
5.2 APRĒĶINA METODE: -					
6.0 VAI PROJEKTU VAR FINANSĒT NO APROPRIĀCIJĀM, KAS IERAKSTĪTAS KĀRTĒJĀ BUDŽETA ATTIECĪGAJĀ NODAĻĀ?				nepiemēro	
6.1 VAI PROJEKTU VAR FINANSĒT, VEICOT KĀRTĒJĀ BUDŽETA STARPNODAĻU PĀRVEDUMUS?				nepiemēro	
6.2 VAI BŪS VAJADZĪGS PAPILDU BUDŽETS?				NE	
6.3 VAI APROPRIĀCIJAS BŪS JĀIERAKSTA NĀKAMO GADU BUDŽETOS?				NE	
PIEZĪMES					
Attiecībā uz saistību aproprācijām Regulas 1698/2005 grozījumiem nebūs finansiālas ietekmes, jo lauku attīstībai paredzētais kopējais finansējums paliek nemainīgs tāpat kā tās gada sadalījums.					
Attiecībā uz maksājumiem tās atkāpes paldzināšana, kas atļauj paaugstinātu līdzfinansējuma likmju piemērošanu,					

var radīt lielākas atmaksas attiecīgajām dalībvalstīm. Priekšlikumam nebūs ietekmes 2013. gadā. Balstoties uz jaunākajām pieejamajām maksājumu prognozēm, ko iesniegušas dalībvalstis, nepieciešamie papildu maksājumi 2014. gadam būtu apmēram 90 miljoni euro (salīdzinājumā ar situāciju, kurā paaugstinātu likmju piemērošana beigtos 2013. gadā). Šo summu atmaksās pēc programmu slēgšanas – visticamāk, 2017. gadā.

Ievērojot dalībvalstu lūgumus gūt labumu no šīs darbības un ņemot vērā starpperiodu maksājumu iesniegšanas gaitu, Komisija izskatīs situāciju un nepieciešamības gadījumā apsvērs atbilstošas darbības.